

ת"פ 16541/10/14 - מדינת ישראל נגד עימאד טובה, סאג'דה נפאע

בית המשפט המחוזי בנצרת

27 פברואר 2017

ת"פ 16541-10-14 מדינת ישראל נ' טובה ואח'
ת"פ 16553-10-14

פרק 4092/14

בפני כבוד השופטת יפעת שיטרית
המאשימה מדינת ישראל

נגד הנאשמים
1. עימאד טובה
2. סאג'דה נפאע

נוכחים: בשם המאשימה: עו"ד רועי אלפסי

בשם הנאשם 1: בעצמו וע"י ב"כ עו"ד סרי ח'ורי מטעם הסניגוריה הציבורית

בשם הנאשמת 2: בעצמה וע"י ב"כ עו"ד יוסף פארס

גזר דין

מבוא:

1. כנגד הנאשם 1 (להלן: "הנאשם") והנאשמת 2 (להלן: "הנאשמת") הוגש לבית משפט זה כתב אישום אחד, בו יוחסו להם במקור העבירות שעניינן, שוד בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע ושיבוש מהלכי משפט.
2. תחילה, כפרו הנאשמים במיוחס להם בכתב האישום.
3. לאחר שהוחל בשמיעת ראיות, הגיעו הצדדים להסדר טיעון ולפיו, הנאשמים יחזרו בהם מכפירתם, כתב האישום יתוקן, הנאשמים יודו בעובדות כתב האישום המתוקן ויורשעו על פי הודאתם. עוד הוסכם, כי בטרם יישמעו טיעוני הצדדים לעונש, יתקבלו תסקירים מאת שירות המבחן בעניינם של הנאשמים, אשר לא יהא בהמלצותיהם כדי לחייב מי מן הצדדים (הכול ביחד ייקרא להלן: "הסדר הטיעון").

עמוד 1

4. בהתאם להסדר הטיעון, כתב האישום תוקן, התקבל וסומן ב/1 (להלן: "כתב האישום המתוקן"). הנאשמים חזרו בהם מכפירתם, הודו בעובדות כתב האישום המתוקן והורשעו על פי הודאתם בעבירות כדלקמן:

באשר לשני הנאשמים:

א. דרישת נכס באיומים - עבירה לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

ב. גניבה - עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

באשר לנאשמת בלבד ובנוסף:

שיבוש מהלכי משפט - עבירה לפי סעיפים 244 + 29 לחוק העונשין.

5. כן הוריתי על הגשת תסקירים מאת שירות המבחן בעניינם של הנאשמים. תסקירים, כאמור, מונחים בפני.

6. לאחר שהוגשו תסקירים בעניינם של הנאשמים, כאמור, נשמעו ביום 18.10.15 טיעוני הצדדים לעונש. נוכח העולה מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינה של הנאשמת ובשים לב להמלצה שהובאה בסופו, כן נוכח טיעוני הצדדים לעונש ועמדוניהם העונשיות, ולאחר שבחנתי את מהות המעשים שביצעה הנאשמת והעבירות בהן הורשעה, מצאתי, בהחלטה שניתנה ביום 4.2.16, לדחות את הדיון בעניינה של הנאשמת לפרק זמן נוסף של מספר חודשים, על מנת לאפשר את שילובה בהליך טיפולי, כך שיוגש תסקיר משלים ועדכני בעניינה ותונח התמונה בכללותה בטרם יגזר דינה.

7. לאחר שניתנה החלטתי כאמור, בעניינה של הנאשמת, עתר ב"כ הנאשם כי גזר הדין בעניינו של הנאשם יידחה אף הוא, על מנת לאפשר לנאשם לחזור לשירות המבחן, כך שיוגש תסקיר משלים ועדכני בעניינו, ובהקשר זה אף תיבחן בשנית נזקקות הנאשם להתערבות טיפולית, זאת לאחר שהנאשם נתן את הסכמתו והבהיר, כי הוא ישתף פעולה עם שירות המבחן כפי שיידרש בהליך שייקבע עבורו. לאור האמור, נעתרתי והוריתי על הגשת תסקיר משלים גם בעניינו של הנאשם.

8. יוער, כי במסגרת טיעוניו לעונש, עתר ב"כ הנאשם להפנות את הנאשם לממונה על עבודות השירות, כך שזה יגיש חוות דעת בעניינו. יחד עם זאת, ובטרם הובהרה סוגיית ההליך הטיפולי ואפשרות שילובו של הנאשם בהליך כאמור, סברתי, כי העת אינה בשלה להפניית הנאשם לממונה על עבודות השירות, וכי על סוגיה זו לשוב ולהיבחן ככל שתהא רלוונטית בהמשכם של ההליכים.

9. לאחר שהונחו בפני תסקירים משלימים, כאמור, השלימו הצדדים טיעוניהם לעונש. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, ונוכח עמדותיהם העונשיות הקוטביות וערכתי איזון בין אלה, בזיקה למהות המעשים שביצעו הנאשמים, טיבם, מהותם והעבירות בהן הורשעו בהתאמה מחד, ומאידך, האמור בתסקירי שירות המבחן העדכניים שהוגשו בעניינם והמלצות שירות המבחן כפי שהן מובאות בסופם, ראיתי בהחלטתי מיום 23.5.16, להפנות את עניינם של שני הנאשמים לממונה על עבודות השירות, כדי שזה יגיש את חוות דעתו בדבר התאמתם לריצוי עונשם בעבודות שירות.

10. חוות דעת הממונה על עבודות השירות, כאמור, בעניינם של שני הנאשמים, הונחו בפני. כבר עתה אציין, כי מחוות הדעת שניתנה בענייניו של הנאשם עולה, כי הלה נמצא מתאים לריצוי עבודות שירות.

בעניינה של הנאשמת התקבלה חוות דעת ולפיה, היא אינה כשירה לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות מפאת הריונה. בנסיבות אלה ונוכח העובדה, כי מדובר במצב ארעי, וכאשר הנאשמת הביעה נכונות לבצע עבודות שירות ככל שבית המשפט יסבור שיש מקום לעשות כן, ראיתי להחזיר את עניינה של הנאשמת לממונה על עבודות השירות, כך שזה יגיש חוות דעת משלימה ועדכנית בעניינה. יצוין, כי לאחר קבלת חוות דעת נוספת, בה הובהר, כי מצבה הרפואי של הנאשמת, בשל הריונה, אינו מאפשר השמטה בעבודות שירות עד לאחר הלידה, ראיתי לדחות את הדיון בעניינה פעם נוספת לשם קבלת חוות דעת משלימה ועדכנית. בחוות דעת כאמור, שהתקבלה לאחר לידתה של הנאשמת, נמצאה הנאשמת מתאימה לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

עובדות כתב האישום המתוקן:

11. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי קודם לאירוע שיתואר להלן, עבד חוסאם אל דין עבד אל חאלק (להלן: "המתלונן"), אצל מעסיק בתחום ההובלות. הנאשמת עבדה עם המתלונן והייתה אחראית עליו.

12. מספר חודשים קודם לאירוע נשוא כתב האישום, עזב המתלונן את מקום העבודה ובינו לבין הנאשמת היה קיים סכסוך כספי.

13. עוד עולה, כי ביום 29.9.14, סמוך לשעה 14:00, שהו המתלונן ורעייתו שריהאן ריאן (להלן: "המתלוננת"), במסעדת "עימאד" שבנצרת (להלן: "המסעדה"). רכב המתלוננים חנה אותה עת סמוך למסעדה, כשהוא עמוס בסחורה אשר כללה מצעים, כריות ועוד.

14. כך עולה, כי הנאשמים הגיעו בסמוך לרכבם של המתלוננים והמתינו לצאתם מהמסעדה. לאחר שהמתלוננים יצאו מהמסעדה ונכנסו לרכבם, פתחה הנאשמת את הדלת האחורית של הרכב והוציאה מתוכו חלק מהסחורה. המתלונן פנה אל הנאשמת ושאל אותה מדוע היא לוקחת את הסחורה וזו השיבה "חווא", ביטוי בערבית, אשר משמעותו נטילת רכוש בלא לשלם לבעליו.

15. כן עולה, כי הנאשמת קראה לנאשם שייקח ממנה את הסחורה ויכניס אותה לרכב שלה. כאשר הנאשם הכניס את הסחורה לרכב, המתלונן, אשר כבר ירד מרכבו שלו, דחף את הנאשם, כדי למנוע ממנו מלעשות כן. הנאשם הוציא חפץ חד מכיסו ואיים באמצעותו על המתלונן, בעוד הנאשמת מדרבנת ומעודדת את הנאשם.
16. עוד עולה, כי המתלונן התרחק מן המקום וניסה לרשום את מספר הרישוי של הרכב אליו העמיס הנאשמים את הסחורה הגנובה. כאשר ראה זאת הנאשם, הוא שלף פעם נוספת את החפץ החד ורץ לכיוון המתלונן, כאשר החפץ החד בידו.
17. בפחדם מפני הנאשמים, המתלוננים נסו בריצה אל המסעדה. הנאשם ניסה להיכנס בעקבותיהם, אך עובדי המסעדה נעמדו בפתח המסעדה ומנעו זאת ממנו.
18. בעת שהמתלוננים היו במסעדה והותירו את רכבם כשדלתותיו פתוחות, השלימו הנאשמים את גניבת הרכוש מרכב המתלוננים והכניסו את הסחורה לרכב בו הם הגיעו. לאחר מכן, נסעו הנאשמים מן המקום. כך עולה, כי שווי הסחורה שנשדדה (כך במקור - הערה שלי - י.ש), היה בסך כ- 350 ₪.
19. כן עולה, כי בעת שהמתלוננים הסתתרו במסעדה מפני הנאשמים, התקשרו המתלוננים למשטרה וביקשו סיוע. כשעה לאחר האירוע, הוגשה תלונה כדין על ידי המתלוננים בתחנת המשטרה בנצרת ונפתח בתחנה תיק חקירה באשר לאירוע הנדון.
20. סמוך לאחר הגשת התלונה, זומנה הנאשמת לחקירה במשטרה. עם זימונה של הנאשמת וקודם שהגיעה למשטרה, הגיעו הנאשמים למסעדה ושאלו האם יש במקום מצלמות אבטחה. עוד עולה, כי בסמוך לאחר הגשת התלונה, התקשרה הנאשמת אל המתלונן מספר פעמים כדי לגרום לו לבטל את התלונה ובאחת השיחות אף הציעה לו כסף, על מנת שיבטל את התלונה באומרה לו: "קח כמה כסף שאתה רוצה, אבל תוריד את התלונה." הנאשמת אף איימה על המתלונן באומרה לו, כי אם התלונה לא תבוטל, היא תמסור במשטרה גרסה שתהפוך את התמונה ותגרום לכך שהמתלונן הוא זה אשר ייעצר.
21. עוד עולה, כי למחרת היום, ביום 30.9.14, ביקש המתלונן לבטל את התלונה באומרו שנעשתה סולחה בין הצדדים.
22. אך למען הסדר הטוב יוער, כי המצוין בסעיף 7 סיפא לעובדות כתב האישים המתוקן, תוקן פעם נוספת ושונה בהסכמת הצדדים וכעולה בהקשר זה מפרוטוקול הדיון מיום 18.10.15 (ראה עמ' 70 לפרוטוקול, שורות 10-11).

ראיות הצדדים לעונש:

23. מטעם המאשימה לא הוגשו כל ראיות לעניין העונש.

24. מטעם הנאשמים הוגש העתק מהסכם סולחה שנערך בין הנאשם 1 לבין משפחת המתלונן (סומן נ/1).

כן הוגשו מטעם הנאשם, בהשלמת טיעונו לעונש, אסמכתא ולפיה, הנאשם עתיד להשתתף בקרב אגרוף מקצועי (סומנה אף היא נ/1), וכן אסמכתא המאשרת כי הנאשם נוטל חלק בפרויקט של האגודה הערבית לזכויות האזרח מזה מספר שנים, וזאת בהתנדבות (סומנה נ/2).

טיעוני הצדדים לעונש:

טיעוני המאשימה לעונש:

25. בטיעוניה לעונש בכתב, עתרה המאשימה להשית על הנאשמים מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי. לטענת המאשימה, הערכים החברתיים שנפגעו ממעשי הנאשמים הינם, שמירה על הרכוש ושמירה על שלום הציבור. כן טענה, כי מידת הפגיעה בערכים אלו הינה חמורה יחסית, זאת נוכח השימוש בכלי חד המתואר בכתב האישום המתוקן ולפיו, הנאשם רדף אחר המתלונן כשהחפץ החד שלוף בידו, בעוד המתלונן נס אל המסעדה יחד עם המתלוננת ורק בזכות עובדי המסעדה, אשר מנעו את כניסת הנאשם למסעדה, נמנעה פגיעה חמורה יותר.

26. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, טענה המאשימה, כי אמנם מכתב האישום המתוקן אין עולה תכנון מוקדם של ממש, אולם עולה, כי הנאשמים המתינו למתלוננים מחוץ למסעדה. כן טענה, כי חלקו היחסי של הנאשם גדול יותר, לכאורה, באשר הוא זה אשר שלף את החפץ החד ורדף אחרי המתלונן כשהחפץ בידו. מאידך, כך לדידה של המאשימה, הנאשמת היא זו שליבתה את האש ולה סכסוך מוקדם עם המתלונן. כמו כן, מעשי השיבוש בסופו של האירוע מיוחסים לנאשמת. מכאן, סבורה המאשימה, כי בסופו של יום חלקיהם של שני הנאשמים באירוע דומים. ביחס לנזק שנגרם מביצוע העבירות, הדגישה המאשימה, כי אמנם הנזק שנגרם בפועל היה נזק רכוש בעיקרו, אולם הנזק הפוטנציאלי שהיה עשוי להיגרם הוא רב, נוכח העובדה, כי הנאשם רדף אחר המתלונן כשהחפץ החד שלוף בידו וכאשר רק עובדי המסעדה מנעו את השימוש בו.

27. בהתייחס למדיניות הענישה הנהוגה, הפנתה המאשימה לפסיקה במקרים בהם הורשעו נאשמים בעבירת דרישת נכס באיומים ונדונו לעונשי מאסר. לאור כל האמור, עתרה המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

28. בהשלמת טיעוניה לעונש, לאחר קבלת תסקירים משלימים בעניינם של הנאשמים, חזרה המאשימה על עמדתה העונשית, כאמור. בהתייחס לעולה מהתסקירים המשלימים טענה, כי היא אינה מקלה ראש בהליך הטיפול שיעברו הנאשמים, יחד עם זאת, על גזר הדין לבטא שיקולים נוספים שאינם נלקחים בחשבון על ידי שירות המבחן. כך טענה, כי אין מקום לקבל את המלצות שירות המבחן להקל בעונשם של הנאשמים.

טיעוני הנאשם לעונש:

29. במסגרת טיעוניה לעונש, הזכיר ב"כ הנאשם, כי הנאשם בחור צעיר, בן 19 שנים, שמעולם לא הסתבך בפלילים. כן טען, כי אין כל היכרות מוקדמת בינו לבין המתלונן וכי האירוע התלקח במהרה, ללא תכנון מוקדם, כפי העולה גם מטיעוני המאשימה. כן טען, כי התנהגות זו אינה אופיינית כלל ועיקר לאורחות חייו הנורמטיביים של הנאשם בדרך כלל.

30. בפתח טיעוניה, התייחס ב"כ הנאשם לפסיקה אליה הפנתה המאשימה בטיעוניה וטען, כי נסיבות המקרה דנן רחוקות מהנסיבות המתוארות שם, וכי לא בכדי תוקנה הוראת החיקוק שבכתב האישום לדרישת נכס באיומים, עבירה לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין.

31. ב"כ הנאשם הדגיש, כי אין באמור כדי להקל ראש במעשי הנאשם, המודע לכך ששגה ויודע, כי עליו לשלם מחיר בגינה, מחיר אותו משלם, הלכה למעשה כבר מיום ביצוע העבירות. בהקשר זה טען, כי הנאשם היה נתון במעצר מאחורי סורג ובריה קרוב לחודש ומחצה, עד שחרורו בתנאי מעצר בית קשים ובפיקוח אלקטרוני, תנאים שעודם עומדים בתוקפם, ללא שום הקלה, מזה כשנה. בנסיבות אלה, טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם נתון במעצר הלכה למעשה, כשנה תמימה, וזאת מעבר לתקופה בה שהה במעצר מאחורי סורג ובריה.

32. בהתייחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, טען ב"כ הנאשם, כי החפץ שנשא הנאשם כמתואר בכתב האישום המתוקן, הינו מפתח רכב, אותו החזיק ברשותו. כך טען, כי אמנם התנהגותו באירוע הייתה פסולה, אך לא הייתה לו כוונה לפגוע במתלונן, אלא להפחידו בלבד.

33. עוד ציין ב"כ הנאשם, כי מיד לאחר האירוע, פנתה משפחת הנאשם למשפחת המתלונן לעריכת הסכם סולחה, וזאת באמצעות מגשר. הסכם הסולחה הוגש, כאמור.

34. ב"כ הנאשם הפנה לתסקיר שירות המבחן המלמד, כך לדידו, כי הנאשם נעדר ערכים אנטי סוציאליים ונעדר דפוסים אלימים מושרשים, כמו גם, מנהל חיים פרודוקטיביים. בהקשר זה הפנה לתרומתו של הנאשם כמתנדב במרכז לזכויות האדם. כן טען, כי בפני שירות המבחן לקח הנאשם אחריות כנה ואמיתית. ב"כ הנאשם הדגיש את המלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם של"צ בהיקף שעות לשיקול דעת בית המשפט וטען, כי המלצה זו ניתנה לא בכדי, נוכח נסיבותיו המקלות של המקרה

ושעה שמדובר בנאשם המקדיש את כל זמנו ומרצו כדי להתקדם בחייו, מתכנן להתארס והינו שחקן אגרוף מקצועי, אשר ההליך הפלילי הנוכחי שיבש את כל מסלול חייו.

35. לאור האמור, סבור ב"כ הנאשם, כי מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה דנן, נע בין הטלת צו של"צ לבין עונש מאסר אשר ניתן לריצוי בעבודות שירות.

36. לתמיכה בעמדתו, הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה במקרים דומים שבהם נסיבות מחמירות יותר, בהם הוטלו מאסר לריצוי בעבודות שירות ואף צו של"צ.

37. ב"כ הנאשם שב והדגיש את חרטת הנאשם על מעשיו, בהפנתו בהקשר זה לאמור בתסקיר, ממנו עולה התרשמות שירות המבחן מהשינוי התפיסתי המשמעותי של הנאשם ביחס לקשריו החברתיים, ותפיסתו את ההליך המשפטי כהזדמנות לעריכת שינוי חיובי באורחות חייו. כך ביקש ב"כ הנאשם להימנע משליחת הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריאח ועתר לאימוץ המלצת שירות המבחן בתסקירו, ולחילופין, להשתתף מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות.

38. יוער, כי בסיום טיעוניו, ולאור עמדתו כמפורט לעיל, עתר ב"כ הנאשם להפנות את הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות. נוכח עמדתה העונשית, התנגדה המאשימה להפניית הנאשם, כאמור. באותה עת, לא ראיתי מקום להפנות הנאשם לממונה על עבודות השירות, שכן סברתי כי ראש וראשון על בית המשפט לשקול את מכלול הטיעונים שבאו בפניו, וככל שיסבור, כי אכן יש מקום לכך, אזי תינתן החלטה כנדרש.

39. בהשלמת טיעוניו לעונש, לאחר קבלת תסקיר משלים בעניינו של הנאשם, חזר ב"כ הנאשם על עמדתו העונשית, בהוסיפו, כי עמדה זו נתמכת בעולה מן התסקיר המשלים, המלמד על רצינות כוונותיו של הנאשם להירתם להליך טיפולי. כן טען, כי לאור מדיניות הענישה הנוהגת, כפי המשתקפת בפסיקה שצוינה על ידו, לאור העולה מתסקיר שירות המבחן וכן נוכח חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות והתנאים המגבילים בהם נתון הנאשם, הרי שיש מקום להעדפת האפיק השיקומי בעניינו של הנאשם. על עמדתו זו חזר ב"כ הנאשם גם בהשלמת טיעוניו לעונש לאחר קבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו של הנאשם.

40. בדברו בפני אמר הנאשם, כי טעה וכי הוא מתחרט על מה שקרה ומקווה שההליך המשפטי יסתיים בלא שיושת עליו עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריאח. כן אמר, כי הוא רוצה להמשיך בחייו ללא טעויות ובעיות נוספות וביקש, כי בית המשפט לא ימצה עמו כעת את מלוא חומרת הדין.

טיעוני הנאשמת לעונש:

41. בפתח טיעוניו לעונש הפנה ב"כ הנאשמת לתיקון המהותי שנעשה בכתב האישום. כן הפנה לסעיף 1 לעובדות כתב האישום המתוקן ממנו עולה, כי בין הנאשמת לבין המתלונן היה סכסוך כספי. בהתייחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ביקש ב"כ הנאשמת לשקלל את העובדה, כי הנאשמת לא הצטיידה בכל חפץ וכן, כי אין המדובר בעבירות שבוצעו על רקע תכנון מוקדם, כפי המשתקף מכתב האישום המתוקן. כן ביקש להביא בחשבון, כי למתלונן לא נגרם נזק גופני.

42. באשר לנסיבותיה האישיות של הנאשמת, הפנה ב"כ הנאשמת לאמור בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינה, עברה הנקי, משפחתה התומכת והמכובדת, כמו גם הנזק הרב העלול להיגרם לה במידה וגזר דינה לא יהיה במתווה של שיקום. כן טען, כי עצם הרשעתה של הנאשמת בפלילים, ניהול ההליך, הסתבכותה הראשונה עם רשויות החוק ושהייתה כחודש וחצי מאחורי סורג ובריה, היו כשלעצמם פגיעה בנאשמת.

43. ב"כ הנאשמת הזכיר, כי הנאשמת הודתה בתחילת משפטה ולאחר שהתאפשר לה לעשות כן, עת שתוקן כתב האישום והוסרו ממנו עבירות פשע חמורות. כן הפנה להבעת החרטה מצד הנאשמת בפני שירות המבחן וטען, כי מדובר בחרטה מעומק לבה. כן ביקש לייחס משקל לרצונה של הנאשמת להשתקם, לחזור לדרך המוטב ולהשתלב בהליך טיפולי, כפי העולה מתסקיר שירות המבחן.

44. בהתייחס למדיניות הענישה הנהוגה, הפנה ב"כ הנאשמת לפסיקה בעבירות דומות ואף חמורות יותר ולמקרים בהם הוטלו מאסרים לריצוי בעבודות שירות ואף צו של"צ. לאור כל האמור, עתר ב"כ הנאשמת לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין "ענישה שיקומית", כפי הגדרתו, לצו של"צ. לחילופין, עתר ב"כ הנאשמת לסטייה ממתחם העונש ההולם שיקבע משיקולי שיקום, כמו גם לאימוץ המלצות שירות המבחן בעניינה של הנאשמת.

45. בהשלמת טיעוניו לעונש, לאחר קבלת תסקיר משלים בעניינה של הנאשמת, שב ועתר ב"כ הנאשמת להעדפת המתווה השיקומי בעניינה ולאימוץ המלצות שירות המבחן, כפי תסקיריו. על עמדתו זו חזר ב"כ הנאשמת גם בהשלמת טיעוניו לאחר קבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינה.

46. בדברה בפני הביעה הנאשמת צער על מעשיה והצהירה, כי לא תחזור על כך בשנית.

תסקירי שירות המבחן:

תסקירי שירות המבחן בעניינו של הנאשם:

47. בתסקיר הנושא תאריך 23.8.15, צוין, כי הנאשם בן 19 שנים, רווק, תושב נצרת. עובר לביצוע העבירות עבד כשליח עם הנאשמת. כן צוין, כי הנאשם מתאמן בתחום האגרוף מגיל צעיר, על בסיס

יומי, ובאופן קבוע ואינטנסיבי. מהתסקיר עולה, כי הנאשם נשר מלימודיו לאחר 8 שנות לימוד, בשל חוסר עניין בלימודים ורצונו לסייע בפרנסת משפחתו, וכיום מתקשה בקריאה וכתובה בשפת אמו. לדבריו, כדי לשמור על קשרים חברתיים עם בני גילו, הצטרף לעמותה הערבית לזכויות האדם בנצרת כמתנדב, ובחוייתו, הוא תורם ונתרם ממעורבותו שם. מהמלצת העמותה מיום 6.8.15, עולה, כי הנאשם עבר תהליך בכל הקשור למנהיגות, תקשורת אסרטיבית, הקמת פרויקטים וזכויות אדם, סייע בהקמת והובלת פרויקטים, ואופיין כמי שמסייע בפתרון קונפליקטים בקבוצה.

48. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן רצף תעסוקתי החל מגיל 14, ועד לתקופה שקדמה למעצרו, תוך שהביע שביעות רצון מאורח חייו האינטנסיבי, הכולל שישה ימי עבודה בשבוע, והקדשת זמנו הפנוי לתחום האגרוף, במסגרתו הוא משתתף בתחרויות ושואף להתפתח בעתיד. לאורך השנים, עבד בתחום הבניין וכשליח ובמשך תקופה קצרה עובר למעצרו, עבד כשכיר בחברה להתקנת מערכות כיבוי אש. הנאשם ביטא בפני שירות המבחן רצון לחזור לעבודה זו, לאחר שיקבל היתר לצאת לעבודה. לצד זאת, הנאשם עובד בשעות הערב בבניית אבן אומנותית, יחד עם אביו.

49. במסגרת התסקיר הובאו נתונים אודות משפחת המוצא של הנאשם. הנאשם מסר, כי לאביו רקע של שימוש בסמים מסוג חשיש ואלכוהול ואף ריצה מאסר, אולם לפני כעשור הפסיק את השימוש בסם בכוחות עצמו, ומאז חל שיפור ביחסים בין בני המשפחה. אמו של הנאשם עקרת בית, סובלת מבעיות רפואיות המקשות על תפקודה. בהיותו קרוב אליה רגשית וכצעיר מבין אחיו, הנאשם חש אחריות לסייע לאמו סביב לקיחתה לבדיקות רפואיות, כמו גם, באחריות לסייע לבני משפחתו מבחינות שונות, לרבות מבחינה כלכלית.

50. מעיון בגיליון רישומו הפלילי עולה, כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות בפלילים וכי לא עומדים ותלויים כנגדו תיקי מב"ד נוספים. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן אורח חיים נורמטיבי עד למעצרו, וכן שלל שימוש בחומרים פסיכואקטיביים, שתיית אלכוהול ועישון, על רקע אורח חייו הספורטיבי. באשר למתואר בכתב האישום המתוקן, הנאשם תיאר קשר ידידות ועבודה עם שותפתו לעבירות, המתגוררת בעירו. כן תיאר את התפתחות האירוע מתוך מפגש מקרי עם המתלונן, אותו לא הכיר עובר לביצוע העבירות, ואת ביצוען בעקבות סכסוך כספי בין המתלונן לבין שותפתו לעבירות. בשיחה עמו, ביטא הנאשם עמדה קורבנית ביחס לביצוע העבירות, כשבהמשך הצליח לקחת אחריות על מעשיו וכשלו ולערוך התבוננות פנימית וביקורתית באשר להתנהלותו, תוך הבנה, כי פעל מתוך רצון לגונן ולשמור על שותפתו לאירוע, צורך המאפיין אותו לאורך חייו. בהתייחס לשימוש שעשה בחפץ במהלך האירוע, כמתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, שלל הנאשם כוונה לפגוע באחר, אך ניכר, כי הוא מבין שעשה שימוש בכוח, אשר נחוה כמאיים על ידי המתלונן. צוין, כי כיום, הנאשם מודע לפוטנציאל ההרסני של התחום בו בחר כמתאגרף, במקרים בהם לא נעשה שימוש ראוי ביכולותיו, והצליח להציע פתרונות חלופיים אדפטיביים לסיטואציות דומות. כן צוין, כי ביוזמת הנאשם ובני משפחתו, נערך הסכם סולחה עם המתלונן.

51. בבואו להעריך את הסיכון לעבריינות אל מול הסיכוי לשיקום, התרשם שירות המבחן, כי מדובר בבחור צעיר, המתאר תפקוד תקין מבחינה תעסוקתית, המצוי בשלבי גיבוש זהותו ועריכת נפרדות מבני משפחת מוצאו, באופן המותאם לגילו הכרונולוגי ולמאפייני הגיל והשלב ההתפתחותי. כן התרשם, כי הנאשם בתחילתו של תהליך משמעותי מאז מעצרו בגין האירוע הנדון ועד היום, כאשר נחוה כמי שעורך שינוי תפיסתי באשר לקשריו החברתיים, ומזהה את ההליך המשפטי כהזדמנות לעריכת שינוי חיובי באורח חייו, ומתחיל לגעת בחלקים הרגשיים וההתנהגותיים שגרמו לו לבצע את המעשים. עוד התרשם שירות המבחן, כי הנאשם נעדר דפוסים אנטיסוציאליים באישיותו, קווים אלימים מושרשים, או קושי בולט בשליטה על דחפיו התוקפניים. יחד עם זאת, להערכת שירות המבחן, נוכח גילו הצעיר ואישיותו הבלתי מגובשת עדיין, יתכן כי במצבים מסוימים, לרבות בהיותו במחיצת אנשים הנתפסים בעיניו כחלשים וזקוקים להגנה וכלפיהם חש מחויבות רגשית גבוהה, עלול הנאשם להחזיק בעמדה המקלה בשימוש באלימות, מתוך רצונו לפרוש את חסותו ולהגן עליהם ומתוך הכרה בכישוריו. בהקשר זה, העריך שירות המבחן, כי קיימת רמת סיכון נמוכה להישנות עבירות אלימות בעתיד וברמת חומרה נמוכה בשל כוחותיו המתוארים לעיל, כמו גם בשל העובדה, כי הנאשם מגלה מודעות ביחס לחלקיו האישיותיים שהיו ברקע לאירוע נשוא כתב האישום ונראה, כי חוהה הרתעה מהתנהלותו של הליך משפטי כנגדו.

52. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מעוניין לחזור לחיים פרודוקטיביים, ללא התנהגות פורצת גבול, כאשר בפני שירות המבחן תיאר תוכניות פרודוקטיביות להמשך עתידו, כגון המשך אימון והתמקצעות בתחום האגרוף, לצד המשך עבודה ובעתיד, פתיחת עסק לשטיפת מכונות, ואירוסין. עוד התרשם שירות המבחן, כי הנאשם מסתייע כיום בבני משפחתו, המבטאים תמיכה בו לאורך כל התקופה. גורמים אלה מהווים גורמים מדרבנים עבור הנאשם לקידום מצבו ולשינוי באופן התנהלותו, ובין היתר, הימנעות מקשרים שוליים. בתסקיר צוין, כי הנאשם שלל צורך בהתערבות טיפולית על מנת להעמיק את ההתבוננות הרגשית ולהגביר דפוסי התנהגות חלופיים תקינים למצבי קושי ולחץ בחייו, בהסבירו, כי עבר תהליך בעקבות מעורבות גורמי החוק והמשפט. בעיתוי הנוכחי, התרשם שירות המבחן, כי הנאשם מגלה מודעות עצמית, כמו גם מודעות לגבולות החוק ועל כן, אינו רואה מקום בשלב זה בחייו לשילובו בהליך טיפולי.

53. בהיעדר ביטוי לנזקקות טיפולית מצד הנאשם ולאור רמת הסיכון הנמוכה להישנות עבירות דומות, כאשר מדובר בהליך פלילי ראשון ובצעיר המגלה מודעות והבנה לחומרת מעשיו, תוך ביטוי יכולתו להימנע מהישנותם, שירות המבחן אינו רואה צורך חיוני במעורבות טיפולית ועל כן, נמנע מלבוא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. לאור המתואר בתסקיר, שירות המבחן סבור, כי ענישה מוחשית והרתעתית תתאים במקרה זה. על כן, המליץ על השתת מאסר מותנה, בצד השתת צו של"צ בהיקף של 180 שעות.

54. מהתסקיר המשלים מיום 21.4.16 עולה, כי כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בבית משפט השלום בנצרת, ביום 17.9.15. צוין, כי הנאשם התייחס לאירוע, אשר להבנת שירות המבחן, קשור לקשייו בגין תנאי מעצרו הממושכים בהליך הנוכחי. הנאשם מסר, כי לאחרונה נערכו הקלות בתנאי מעצרו, והותר לו לצאת לעבודה בליווי מפקח. כן מסר, כי חזר להתאמן בבית בתחום האגרוף. כן עולה מתסקיר זה, כי

הנאשם מביע רצון להעמיק את ההתבוננות הרגשית ולהגביר דפוסי התנהגות חלופיים תקינים למצבי קושי ולחץ בחייו, זאת בשונה מעמדתו הקודמת בהקשר זה. צוין, כי כיום, מבטא הנאשם רצון לבדיקה ביקורתית באשר להתנהלותו במעשים נשוא כתב האישום המתוקן, כמי שעורך שינוי תפיסתי באשר לקשריו החברתיים ומזהה את ההליך המשפטי כהזדמנות לעריכת שינוי חיובי באורח חייו.

55. להערכת שירות המבחן, הליך טיפולי עשוי לעזור לנאשם, נוכח גילו הצעיר ואישיותו הבלתי מגובשת דיה, לבחון את תגובתו, ללמוד להפעיל שיקול דעת, לבחון קשרים חברתיים, לבחון צורך ומחויבות שלו לגונן על חלשים הזקוקים בחווייתו להגנה ולרכוש כלים חלופיים לתגובה, תוך הימנעות מהתנהגות אלימה. על מנת להפחית את רמת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק, המליץ שירות המבחן על העמדת הנאשם בצו מבחן, במסגרתו ישולב בהליך טיפולי במסגרת קבוצה טיפולית, אשר תיתן מענה למצבו בהקשר האישי, החברתי וההתנהגותי. בצד זאת, חזר על המלצתו להשתתף מאסר מותנה וצו של"צ, כפי תסקירו המקורי.

תסקירי שירות המבחן בעניינה של הנאשמת:

56. בתסקיר מיום 27.8.15 צוין, כי הנאשמת בת 25, מאורסת, מתגוררת בבית הוריה בנצרת. כן צוין, כי היא מצויה בתנאים מגבילים בגין האירוע הנדון ומסרה, כי החלה לעבוד לאחרונה כמוכרת בחנות בתחנת דלק. עוד הובאו נתונים אודות משפחת המוצא של הנאשמת. שירות המבחן התרשם ממשפחה בעלת ערכים תקינים, מצב סוציאקונומי תקין, יחסים בינאישיים המתאפיינים בקרבה רגשית ותמיכה הדדית. מקורותיה של הנאשמת עולה, כי השלימה 13 שנות לימוד במסלול בגרות מורחב, במגמת חשבונאות, והתמחתה בחשבונאות סוג 3. מיד עם סיום התיכון, למדה קורס חשבת שכר ולאחר מכן השלימה תואר בניהול עסקים במכללה למנהל. נכתב, כי ניכר שהנאשמת השקיעה משאבים רבים בתחום ההשכלה והגיעה להישגים, כשבאופן זה היא מבטאת צורך בהישגיות ובהכרה ביכולותיה הייחודיות. לדברי הנאשמת, היא התקשתה למצוא עבודה בתחומים בהם התמקצעה ולמדה. על כן, עבדה כארבע שנים בתחום של מכירת מוצרי קוסמטיקה, שם קיימה קשרי עבודה עם המתלונן, כשבמהלך הזמן נוצר קשר חברי בין בני משפחתה למשפחתו, והשניים אף החליטו להקים שותפות למכירת מוצרי קוסמטיקה. שותפות עסקית זו היא שעמדה ברקע לאירוע נשוא כתב האישום המתוקן.

57. מעיון בגיליון רישומה הפלילי של הנאשמת עולה, כי אין לחובתה הרשעות קודמות בפלילים, ולא תלויים ועומדים כנגדה תיקי מב"ד נוספים. שירות המבחן התרשם, כי הנאשמת חווה קושי רב על רקע מעורבותה בפלילים, תוך תחושה של בושה, אשמה וכעס, כמו גם אכזבה מול בני משפחתה על עצם מעורבותה בפלילים. הנאשמת תיארה בפני שירות המבחן את הנסיבות שברקע לכתב האישום, תוך התייחסות ליחסיה עם המתלונן ועם שותפה לעבירות. על פי תיאורה, בעקבות השותפות העסקית ביניהם, היה חייב לה המתלונן כספים. שירות המבחן התרשם מדינמיקת יחסים מורכבת בין הנאשמת למתלונן ומקושי של הנאשמת להתמודד עם פגיעות והתייחסות שנחווה על ידה כזלזול בה. בפני שירות המבחן הנאשמת לקחה אחריות חלקית על המתואר בכתב האישום המתוקן, טשטשה וצמצמה מאחריותה, תוך הצגת עמדה קורבנית, כאשר ברקע תחושות של תסכול וחוסר אונים לאור התנהלות

המתלונן וחובו הכספי כלפיה. נכתב, כי הנאשמת נטתה להשליך את האחריות כלפי שותפה לעבירות בכל הקשור לגניבה, אך יחד עם זאת, ביטאה יחס מגונן כלפיו, תוך הצגתו כמי שניסה לעזור ולא לפגוע.

58. מהתסקיר עולה עוד, כי במסגרת הקשר הנוכחי עם שירות המבחן, הנאשמת הצליחה לבחון באופן ראשוני וביקורתי את התנהלותה הבעייתית, אובדן השליטה וחוסר היכולת לגלות איפוק ולווסת את דחפיה במצבי תסכול. להערכת שירות המבחן, הנאשמת מבינה באופן ראשוני והתחלתי את הצורך בעריכת שינוי בדפוסי התמודדותה, נוכח קשייה שנחשפו על רקע מעורבותה בפלילים והפער שבין תפקודה במערכות חייה השונות, לבין עולמה הרגשי וקשייה הרגשיים שאינם מעובדים.

59. בבואו להעריך את הסיכון לעבריינות אל מול הסיכוי לשיקום הנאשמת, התרשם שירות המבחן מאישה צעירה, מתפקדת במסגרות חייה מבחינה תעסוקתית ומשפחתית, נתמכת רגשית בבני משפחתה ומנהלת עמם קשר קרוב ומשמעותי. לצד זאת, ציין שירות המבחן, כי בלטה דפוסי אישיות בלתי בשלים ברמה הרגשית, דימוי עצמי נמוך, פגיעות ורגישות מוגברת, היעדר מיומנויות לפתרון חיכוכים וקונפליקטים, מנגנוני התמודדות של דחיסת כעסים, צבירה והימנעות מהתמודדות ישירה. להערכת שירות המבחן, נתונים אלה עומדים בבסיס הקשיים המתוארים והתנהגותה הבעייתית של הנאשמת, התוקפנית והפוגענית במצבי תסכול, כמו גם בעבירות הנדונות. על רקע המתואר, לצד היעדר חשיפה לעבריינות, מערכת תמיכה יציבה ומשמעותית ויכולת הבנה ראשונית באשר להתנהלותה הבעייתית ומוכנותה להליך טיפולי, מעריך שירות המבחן, כי קיים סיכון נמוך להישנות התנהגות אלימה ברמת חומרה נמוכה. עוד להערכתו, השתלבות הנאשמת בקשר טיפולי במעורבות שירות המבחן כגורם סמכותי טיפולי, במהלכו ייבחנו דפוסי התמודדות מכשילים וירכשו כלים חלופיים אדפטיביים להתמודדות, תוביל להפחתת הסיכון להישנות מעורבות בפלילים.

60. לאור האמור, בא שירות המבחן בהמלצה להשית על הנאשמת ענישה שיקומית טיפולית בדמות צו מבחן לתקופה של 18 חודשים, כאשר להערכת שירות המבחן, קשר טיפולי עשוי לעזור לנאשמת לבחון את דפוסי אישיותה הבלתי בשלים, לצד קבלת כלים למנגנוני התמודדות אדפטיביים ובכך להוביל להפחתת סיכון, זאת, בצד ענישה הרתעתית בדמות מאסר מותנה משמעותי. כן המליץ שירות המבחן להימנע מהטלת ענישה מוחשית, על מנת שיתאפשר לנאשמת להשקיע באפיק הטיפול ובתפקודה התעסוקתי. עם זאת, ציין שירות המבחן, כי ככל שיחליט בית המשפט על הטלת ענישה מוחשית, הינו מוצא את הנאשמת מתאימה לביצוע צו של"צ.

61. בתסקיר המשלים מיום 21.4.16, צוין, כי הנאשמת נישאה במהלך התקופה שחלפה. כן צוין, כי להתרשמות שירות המבחן, חלה תזוזה בעמדתה של הנאשמת ביחס לכתב האישום המתוקן, בשונה מעמדתה הקורבנית אשר תוארה בתסקירו הקודם. נכתב, כי הנאשמת הביעה את רגשותיה אשר בבסיס התנהלותה וכן ביטאה הבנה, כי פעלה מתוך דחף ראשוני ואימפולסיביות, ללא הפעלת שיקול דעת. כמו כן, הנאשמת הצליחה לבחון באופן ביקורתי את התנהלותה הבעייתית, אובדן השליטה וחוסר היכולת לגלות איפוק ולווסת את דחפיה במצבי תסכול. שירות המבחן העריך, כי הנאשמת מבינה את החשיבות

בעריכת שינוי בדפוסי התמודדותה, נוכח קשייה הרגשיים, דפוסי אישיותה והתמודדותה במצבי קונפליקט, כמתואר בתסקירו המקורי.

62. על רקע התרשמותו מקשיים אלה ומנזקותה לקשר טיפולי מכוון ומייעץ, הפנה שירות המבחן את הנאשמת לאגף הרווחה בנצרת. מדיווח גורמי הרווחה עולה, כי הנאשמת משתפת פעולה, מגיעה לפגישות היכרות ובניית תוכנית טיפולית בהתאם לצרכיה. מדיווח אגף הרווחה עולה, כי הנאשמת תופנה ליחידה לטיפול במשפחה, לתחילת הליך טיפולי הכולל שיחות אישיות, במטרה לעבוד על קשיים ומאפייני אישיותה אשר תוארו בתסקיר, כאשר נבחנת גם אפשרות שילובו של בעלה בטיפול בשלב זה. כן נמסר, כי הנאשמת מביעה נכונות ומוכנות להליך טיפולי אינטנסיבי. לאור האמור, חזר שירות המבחן על המלצותיו, כפי תסקירו המקורי.

דין והכרעה:

63. כאמור, הנאשמים הורשעו בעבירות נשוא כתב האישום המתוקן שעניינו, דרישת נכס באיומים וגניבה. כן הורשעה הנאשמת, בנוסף, בעבירה שעניינה שיבוש מהלכי משפט.

64. אינני רואה לחזור ולפרט את המעשים שביצעו הנאשמים ודי לי בהקשר זה אם אפנה לעובדות כתב האישום המתוקן אשר פורטו בהרחבה לעיל ואשר מדברות הן בעד עצמן.

65. במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, בית המשפט נדרש לעריכת בחינה תלת שלבית. ראשית, על בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד או במספר אירועים. שנית, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם וההנמקה לכך ושלישית, קביעת העונש הראוי בתוך המתחם, או סטייה ממנו אם החוק מאפשר זאת וההנמקה לכך. ראה בהקשר זה ע"פ 864/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13).

66. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט נדרש לבחינת הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. לצורך קביעת העונש הראוי לנאשמים, בית המשפט נדרש לבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות ובכלל זה נתוני העושים ונסיבותיהם האישיות.

ומן הכלל אל הפרט:

67. עיון בעובדות כתב האישום המתוקן מלמד, כי עסקינן באירוע אחד, נמשך ובעל קשר פנימי אשר במהלכו ביצעו הנאשמים את המעשים נשוא כתב האישום המתוקן ואת העבירות בהן הודו ועל פיהן הורשעו. בהקשר זה ראו ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' יוסף דלאל [פורסם בנבו] (3.9.15), שם נקבע, בין היתר, כי עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק ואשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית

אחת, ייחשבו לאירוע אחד. בזיקה למהות המעשים שביצעו הנאשמים, טיבם, מהותם, הקשר הפנימי והמתמשך ביניהם, הרי שאכן עניין לנו בעבירות אשר ביניהן קשר ענייני הדוק ויש להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת. בנסיבות אלו, הרי שבאנו לקבוע, כי עסקינן באירוע אחד בזיקה לדרישות הפסיקה בהקשר זה.

קביעת מתחם העונש ההולם:

68. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט נדרש לבחינת הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות שביצעו הנאשמים ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

69. כתב האישום המתוקן מגולל אירוע חמור במהלכו נקטו הנאשמים כלפי המתלוננים בהתנהלות בריונית וחסרת רסן. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי הנאשמים נקרו בדרכם של המתלוננים בעודם סועדים במסעדה, והמתינו בסמוך לרכבם של המתלוננים, עד לצאתם מהמסעדה. לאחר שהמתלוננים יצאו מהמסעדה ונכנסו לרכבם, פתחה הנאשמת את הדלת האחורית של הרכב והוציאה מתוכו חלק מהסחורה שהייתה מצויה בו, באומרה למתלונן, כי היא נוטלת את הסחורה בלא לשלם, וקראה לנאשם שייקח ממנה את הסחורה ויכניס אותה לרכבה. כאשר המתלונן ניסה למנוע מהנאשם מלהכניס את הסחורה לרכבה של הנאשמת, בדחפו את הנאשם, הוציא הנאשם חפץ חד מכיסו ואיים באמצעותו על המתלונן, בעוד הנאשמת מדרבנת ומעודדת אותו. כאשר המתלונן התרחק מן המקום וניסה לרשום את מספר הרישוי של הרכב אליו העמיסו הנאשמים את הסחורה הגנובה, שלף הנאשם פעם נוספת את החפץ החד ורץ לכיוון המתלונן, כאשר החפץ החד בידו. בפחדם מפני הנאשמים, המתלוננים נסו בריצה אל המסעדה, בעוד הנאשם מנסה להיכנס בעקבותיהם, אולם נבלם על ידי עובדי המסעדה. בעת שהמתלוננים היו במסעדה והותירו את רכבם כשדלתותיו פתוחות, השלימו הנאשמים את גניבת הרכוש מרכב המתלוננים, הכניסו את הסחורה לרכבם, ונסעו מן המקום.

הנאשמים לא הסתפקו בכך, וכאשר זומנה הנאשמת לחקירה במשטרה, בעקבות תלונת המתלונן, הם הגיעו למסעדה ושאלו האם יש במקום מצלמות אבטחה. כמו כן, בסמוך לאחר הגשת התלונה, התקשרה הנאשמת אל המתלונן מספר פעמים כדי לגרום לו לבטל את התלונה, פעם על ידי הצעת תשלום כספי, ופעם באיום בהעלאת גרסה שתסבך המתלונן.

70. הערכים החברתיים המוגנים בהם פגעו הנאשמים במעשיהם הינם, הגנה על שלמות גופו ובטחונו של אדם, הגנה על קניינו וכן הגנה על שלום הציבור ובטחונו. כך ראוי להפנות למהות המעשים שביצעו הנאשמים כפי שהדבר מקבל את ביטויו בעובדות כתב האישום המתוקן, טיבם, מהותם, אופיים ונסיבות ביצועם ואשר יש בהם כדי ללמד, כי במעשיהם עשו הנאשמים כדי לפגוע באופן מוחשי וממשי בערכים חברתיים מוגנים אלו.

71. הצורך של בתי המשפט להחמיר עם נאשמים שהורשעו בעבירות כגון דא, נובע הן מהדאגה לשלמות גופו של כל אדם באשר הוא אדם, והן מהצורך לשמור על שלמות החברה כולה ובטחונה. ראה בהקשר זה ע"פ 5291/12 מוחמד אבו האני נ' מדינת ישראל (12.11.12), שם נאמר, בין היתר, כדלקמן:

"לא למותר להדגיש כי המעשה שבו הורשע המערער הוא ביסודו מעשה אלימות. אכן, למתלונן לא נגרם נזק ולא נפגע פיזית ממעשי המערער. יחד עם זאת, איננו דורשים כי תיגרם פגיעה פיזית של ממש כדי להשקיף על מעשה האלימות עצמו כבעל חומרה שמצדיקה פנייה לכלים שמעמיד המשפט הפלילי לרשותנו כדי לנסות ולהילחם בו. האיסורים הפליליים בהקשר זה נועדו למגר אלימות ולהגן על הציבור מפניה על כל צורותיה, הן בביטוייה המילוליים הקשים (אלה שהוגדרו כעבירות פליליות), הן אלה המלווים בפגיעות פיזיות ממש. על כן, במקרים רגילים, מן הראוי לפעול להגשמת תכליתם של האיסורים הנ"ל ולתת ביטוי הולם לאינטרס הציבורי ולאינטרס ההרתעה בשיקולי הענישה של עבירות אלימות".

72. התנהלותם של הנאשמים מבטאת את החומרה היתרה הגלומה במעשיהם, כאשר הפגיעה בביטחונם של אזרחים תמימים חמורה היא ואולם, מקבלת היא חומרה יתרה, שעה שפגיעה זו נעשית בעיבורה של עיר, לאור יום, ולעיני עוברים ושבים. במעשים כגון אלה, יש כדי לפגוע באושיות חברה מתקנת ולחתור תחת ערכי מוסר בסיסיים.

73. בהקשר זה אדגיש, כי לא נעלמו מעיני טענות הנאשמים באשר לסיבות שהביאו אותם לביצוע המעשים, כעולה מטיעוני באי כוחם ומתסקירי שירות המבחן, וכן מעובדות כתב האישום המתוקן. ואולם, ברי כי סכסוך כספי בין הנאשמת למתלונן, כמו גם רצונו של הנאשם לגונן על הנאשמת בהקשר זה, אין בהם כל הצדקה להתנהלותם של הנאשמים. האמור נכון ביתר שאת ביחס לנאשם, אשר אין לו כל סכסוך, לא כל שכן היכרות מוקדמת, עם המתלוננים.

74. עוד ראוי לציין בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כי מעובדות כתב האישום המתוקן וכן מטיעוני הצדדים עולה, כי מעשי הנאשמים אינם פרי תכנון מוקדם במשמעותו המובהקת של זה. עם זאת, לא ניתן להתעלם מאופן השתלשלות האירועים ושעה שבכל רגע נתון, יכלו הנאשמים להפסיק את המעשים, להרפות מהמתלוננים ולעזוב את המקום, וכי לא נשקפה להם כל סכנה מהמתלוננים.

75. עוד ראוי לציין, כי למרבה המזל, לא נגרמו למתלוננים כל נזקים גופניים בעטיים של מעשי הנאשמים. יחד עם זאת, הרי שברי הוא, כי מעשי הנאשמים, נוכח טיבם, מהותם ואופיים, גרמו למתלוננים נזק נפשי בדמות עוגמת נפש, חרדה ופחד. אלו הן מושכלות יסוד ותחושות אלו הינן אינהרנטיות למעשים כגון דא. בהקשר זה אף ראוי לציין, כי הודגש בפסיקה לא אחת, כי **"אין צורך בכל מקרה בתסקירי קרבן כדי לחוש את הטראומה העוברת על הקרבן"** (ע"פ 5617/13 כהן נ' מדינת ישראל (27.5.14)).

76. באשר לנזק אשר היה צפוי להיגרם מביצוע העבירות, הרי שהנזק הפוטנציאלי הינו גדול, בשים לב לעובדה, כי הנאשם רדף אחר המתלונן כשחפץ חד שלוף בידו. מעבר לכך, האירוע יכול היה להסתיים בצורה שונה, אלמלא היו מעדיפים המתלוננים להימנע מהסלמת האירוע ולנוס על נפשם. בנוסף, כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, המשך האירוע נמנע הודות לתושייתם של עובדי המסעדה, אשר מנעו את כניסתו של הנאשם למסעדה בעקבות המתלוננים.
77. כן לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי שני הנאשמים אחראים לביצוע העבירות, כל אחד על פי חלקו באירוע. באשר לחלקו היחסי של כל אחד מהנאשמים בפרשה דנן, הרי שנושב ונתייחס לכך בהמשך גזר דין זה.
78. באשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מסוג העבירות בהן הורשעו הנאשמים, הרי שבתי המשפט משיתים ענישה מגוונת במקרים כגון דא ולפיכך, מנעד הענישה במקרים ובעבירות כגון דא, הינו רחב ומגוון.
79. בע"פ 1938/13 **רפיק גרבאן נ' מדינת ישראל** (27.2.14), אליו הפנתה המאשימה, נדון ערעורו של מערער שהורשע בעבירות של דרישת נכס באיומים והחזקת סכין שלא כדין ונגזרו עליו 36 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה, תוך שנקבע, כי אמנם תקופת המאסר אינה קצרה, אולם היא תואמת את חומרת המעשה ונסיבות העושה.
80. בע"פ 7315/13 **חסן בילאן נ' מדינת ישראל** (25.2.14), גם אליו הפנתה המאשימה, נדון ערעורו של מערער שהורשע בעבירות של דרישת נכס באיומים והחזקת סכין שלא כדין וכן בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בגדר אישום נפרד, ונגזרו עליו, בין היתר, 27 חודשי מאסר. בשים לב לנסיבותיו האישיות של המערער, הפחית בית המשפט העליון מעונשו והעמידו על 21 חודשי מאסר.
81. מאידך, הפנו ב"כ הנאשמים לפסיקה מקלה יותר. בע"פ 5291/12 **מוחמד אבו האני נ' מדינת ישראל** (12.11.12), נדון ערעורו של מערער שהורשע בעבירות של דרישת נכס באיומים, גניבה ואיסור משחקים והושתו עליו, בין היתר, 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. בית המשפט העליון קבע, כי נכון במקרה זה לסטות מהתוצאה המתחייבת מיישום מבחן ההלימה בין העונש לחומרת העבירה, וזאת משיקולי שיקומו של המערער. לאור זאת, הערעור התקבל ועבודות השירות שהושתו על המערער הומרו בצו של"צ.
82. כן הפנו לת"פ (מחוזי נצ') 1013/12 **מדינת ישראל נ' יהודה ישראלוב** (30.9.13), שם הורשע הנאשם בעבירות של דרישת נכס באיומים וגניבה, תוך נקיטה באלימות פיזית כלפי המתלוננים. על הנאשם הושתו, בין היתר, 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

83. בת"פ 3698-11-14 (מחוזי חי') **מדינת ישראל נ' חנונוב** (18.6.15), הורשע הנאשם בעבירות של דרישת נכס באיומים, גניבה, החזקת סכין והיזק בזדון. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין ענישה הצופה פני עתיד לבין 12 חודשי מאסר בפועל. נוכח נסיבותיו האישיות של הנאשם ומשיקולי שיקום, ראה בית המשפט לקבוע את עונשו ברף התחתון של מתחם העונש שקבע, והשית עליו צו של"צ, צו מבחן ומאסר מותנה.
84. בת"פ 52344-12-13 (מחוזי נצ') **מדינת ישראל נ' מיקי תיקוה** (11.12.14), הורשע הנאשם בעבירות של דרישת נכס באיומים והיזק בזדון, כאשר הגיע לבית המתלונן כדי לגבות חוב עבור חברו, ודרש ממנו את מכשיר הטלפון הנייד שלו, תוך הצמדת פצירה לצווארו. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-30 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.
85. בת"פ 13846-08-12 (מחוזי נצ') **מדינת ישראל נ' נזאר בסול** (17.2.13), הורשע הנאשם בעבירות של דרישת נכס באיומים, גניבה והפרת הוראה חוקית, כאשר דרש מקטין את אופניו, דחפו ועזב את המקום כשהוא רוכב על האופניים. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין צו של"צ או מספר חודשי עבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם צו של"צ, צו מבחן ועונשים נלווים.
86. באשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירה שעניינה שיבוש מהלכי משפט, בה הורשעה הנאשמת, הרי שבתי המשפט התייחסו לחומרה הגלומה בעבירה זו, באשר יש בה כדי לחתור תחת אושיות חברה מתוקנת, הליכי חקירה ראויים ותקינים והבאה לגילוי האמת.
87. כך ראה ת"פ (מחוזי לוד) 46963-01-14 **מדינת ישראל נ' ווהיב אבו נאדי** (5.1.15), שם הורשע הנאשם בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע ושיבוש מהלכי משפט. בית המשפט השית על הנאשם 4 חודשי מאסר בפועל שירוצו על דרך עבודות שירות ומאסר מותנה.
88. כן ראה ת"פ (שלום ירושלים) 28998-04-13 **מדינת ישראל נ' מוחמד אבונוג'מה** (18.2.15), שם הורשע הנאשם בעבירה של שיבוש מהלכי משפט. בית המשפט השית עליו 30 ימי מאסר בפועל שירוצו על דרך עבודות שירות ומאסר על תנאי.
89. בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם, אציין, כי דעתי כדעת המאשימה באשר לחלקם היחסי של הנאשמים בפרשה דן ובביצוע העבירות. מחד, הנאשם הוא זה אשר נקט באלימות חמורה יותר כלפי המתלונן, כאשר איים עליו באמצעות חפץ חד ואף רץ לכיוונו כאשר החפץ החד שלוף בידו. מאידך, הנאשמת היא בעלת הסכסוך עם המתלונן, והיא זו אשר בעטיה בוצעו המעשים, בעידודה ובדרבונה. כמו כן, לאחר האירוע, ביצעה הנאשמת את המעשים המהווים שיבוש מהלכי המשפט. כך שיוצא, אפוא, כי בסופו של יום, חלקיהם של הנאשמים בביצוע העבירות דומה ועל כן יש לקבוע מתחם עונש הולם

אחד עבור שניהם.

90. בשים לב לעבירות בהן הורשעו הנאשמים, הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מהמעשים שביצעו ומידת הפגיעה בהם, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובחינת מדיניות הענישה הנהוגה, באתי לכל מסקנה, כי מתחם העונש ההולם נע במקרה דנן בין 8 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר, בצירוף עונשים נלווים.

קביעת העונש הראוי לנאשמים:

91. עתה עלינו לקבוע מהו העונש הראוי לנאשמים בהתייחס למתחם העונש ההולם, כפי שקבענו לעיל. בבוא בית המשפט לקבוע מהו העונש הראוי לנאשמים, בית המשפט נדרש לבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות ובכלל זה נתוני העושים ונסיבותיהם האישיות.

92. בסעיף 40ד' לחוק העונשין נקבע כדלקמן:

"(א) קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא, כי הנאשם השתקם, או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969.

(ב) היו מעשי העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף קטן (א), אף אם הנאשם השתקם או אם יש סיכוי של ממש שישתקם, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, ופירט זאת בגזר הדין."

93. מהאמור לעיל עולה, כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, מקום בו מצא, כי הנאשם השתקם, או כי יש סיכוי של ממש שישתקם וכן רשאי הוא בהתאמה, להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי נאשם זה. אכן, בסעיף ב' נקבע, כי מקום בו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם הינם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן ולאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם, בהתאם לעיקרון המנחה ופירט זאת בגזר דינו.

94. לזכותם של הנאשמים ראוי לציין את הודאתם במיוחס להם בכתב האישום המתוקן, לקיחת האחריות על המעשים והחיסכון בזמן שיפוטי יקר הגלום בהודאתם. יחד עם זאת יצוין, כי הודאת

הנאשמים באה לאחר שהוחל בהליך שמיעת ראיות, והמתלונן החל להעיד בבית המשפט (ראה בהקשר זה פרוטוקול הדין מיום 13/5/15) אם כי עדותו לא באה לכדי סיום.

95. כן ראוי לציין את העובדה, כי עניין לנו בנאשמים נעדרי עבר פלילי, אשר זוהי הסתבכותם הראשונה בפלילים. בנסיבות אלו באתי לכלל מסקנה, כי עניין לנו בנאשמים המנהלים על דרך הכלל אורח חיים נורמטיבי ופרודוקטיבי, כפי שהדבר קיבל את ביטויו גם בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם ואשר פורטו בהרחבה לעיל.

96. כן ראוי לציין, כי הנאשמים היו נתונים במעצר מאחורי סורג ובריח בגין ההליכים נשוא תיק זה משך תקופה של למעלה מחודש ימים ולאחר מכן, שוחררו בתנאים מגבילים אשר כללו בחובם תנאי מעצר בית מלאים למשך תקופה לא מבוטלת, על הקשיים הרחביים והכלכליים הקמים מכך. הנאשם 1 אף היה נתון משך למעלה משנה בפיקוח אלקטרוני. עם זאת יש לציין, כי תנאים אלה הוקלו עם הזמן ולנאשמים אף הותר לצאת לעבודתם במהלך היום. כן יצוין, כי מתסקיר שירות המבחן המשלים שהוגש בעניינו של הנאשם עולה, כי כנגד הנאשם הוגש כתב אישום לבית משפט השלום בנצרת ואשר מהתסקיר עולה, כי לדידו של שירות המבחן האירוע המיוחס לנאשם בכתב האישום הנוסף, קשור לקשייו בגין תנאים מגבילים ממושכים בהם הוא שוהה במסגרת ההליך דנן. מעבר לאמור, הרי שראוי לציין, כי לנאשם עומדת חזקת חפזות בהקשרו של התיק הנוסף ואיני רואה להתייחס אליו מעבר לאשר צוין לעיל לשם הצגת התמונה בכללותה.

97. כן ראוי לציין, כי בעת ביצוע העבירות היה הנאשם כבן 18.5 שנים, ונמנה על קבוצת ה"בגירים הצעירים", בשים לב להתפתחות הפסיקתית בהקשר זה לפיה, נוכח גילו הצעיר של הנאשם, יש מקום לבחון את הפוטנציאל השיקומי וככל שהוא קיים ליתן לו משקל נכבד. כך, בשורה ארוכה של החלטות, קבע בית המשפט, כי יש להעניק משקל נכבד לפוטנציאל השיקומי ככל שהוא עולה מתסקיר שירות המבחן, שכן **"שיקולי השיקום מקבלים משנה תוקף, כאשר לפני גילו של המערער קרוב לגיל הקטינות ולפניו פרושים כל חייו"** (ע"פ 8480/12 **בלצאו נ' מדינת ישראל** (23.1.2013) וראו עוד: 2403/13 **פרי נ' מדינת ישראל** (8.4.13)). בהקשר זה נפנה גם לע"פ 7781/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.6.13), שם נאמר, כי יש מקום להתחשב במסגרת שיקולי הענישה, בייחודיותה של קבוצת ה"בגירים - הצעירים", תוך ייחוס משקל משמעותי לגילו של הנאשם, ולשקול **"בין היתר את קרבתו לגיל 18, ההשפעה האפשרית של מאסר בפועל על שיקומו ומצבו הנפשי, ובגרותו. הכל כעולה מתסקיר המבחן שיוגש בפניו בטרם גזירת העונש"**.

98. כך ראוי להפנות לעולה מתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם לפיהם, שירות המבחן התרשם, כי מדובר בבחור שתפקודו תקין מבחינה תעסוקתית, המצוי בשלבי גיבוש זהותו ועריכת נפרדות מבני משפחת מוצאו, באופן המותאם לגילו הכרונולוגי ולמאפייני הגיל והשלב ההתפתחותי. כן התרשם, כי הנאשם בתחילתו של תהליך משמעותי מאז מעצרו בגין האירוע הנדון ועד היום, כאשר נחוה כמי שעורך שינוי תפיסתי באשר לקשריו החברתיים ומזהה את ההליך המשפטי כהזדמנות לעריכת שינוי חיובי

באורח חייו, ומתחיל לגעת בחלקים הרגשיים וההתנהגותיים שגרמו לו לבצע את המעשים. עוד התרשם שירות המבחן, כי הנאשם נעדר דפוסים אנטיסוציאליים באישיותו, קווים אלימים מושרשים, או קושי בולט בשליטה על דחפיו התוקפניים. כן ראוי לציין את הערכת שירות המבחן, כי קיימת רמת סיכון נמוכה להישנות עבירות אלימות בעתיד וברמת חומרה נמוכה, בשל כוחותיו המתוארים לעיל, כמו גם בשל העובדה, כי הנאשם מגלה מודעות ביחס לחלקיו האישיותיים שהיו ברקע לאירוע נשוא כתב האישום ונראה, כי חווה הרתעה מהתנהלותו של ההליך המשפטי כנגדו.

99. לא זו אף זו, שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מעוניין לחזור לחיים פרודוקטיביים, ללא התנהגות פורצת גבול, כאשר בפני שירות המבחן תיאר תוכניות פרודוקטיביות להמשך עתידו, כגון המשך אימון והתמקצעות בתחום האגרוף לצד המשך עבודה ובעתיד, פתיחת עסק לשטיפת מכונות ואירוסין. עוד התרשם שירות המבחן, כי הנאשם מסתייע כיום בבני משפחתו, המבטאים תמיכה בו לאורך כל התקופה. גורמים אלה מהווים גורמים מדרבנים עבורו לקידום מצבו ולשינוי באופן התנהלותו ובין היתר, הימנעות מקשרים שוליים. על כן, המליץ שירות המבחן בתסקירו המקורי על השתתפות מאסר מותנה על הנאשם, בצד השתתפותו של 180 שעות.

100. כן ראוי להדגיש את השינוי שחל בנאשם עם התקדמות ההליך המשפטי, כפי שבא לידי ביטוי בתסקיר המשלים שהוגש בעניינו. כך עולה מתסקיר זה, כי הנאשם מביע רצון להעמיק את ההתבוננות הרגשית ולהגביר דפוסי התנהגות חלופיים תקינים למצבי קושי ולחץ בחייו, זאת בשונה מעמדתו הקודמת בהקשר זה. צוין, כי כיום, מבטא הנאשם רצון לבדיקה ביקורתית באשר להתנהלותו במעשים נשוא כתב האישום, כמי שעורך שינוי תפיסתי באשר לקשריו החברתיים ומזהה את ההליך המשפטי כהזדמנות לעריכת שינוי חיובי באורח חייו. בניגוד לאמור בתסקירו המקורי, העריך שירות המבחן, כי הליך טיפולי עשוי לעזור לנאשם נוכח גילו הצעיר ואישיותו הבלתי מגובשת דיה, לבחון את תגובתו ללמוד להפעיל שיקול דעת, לבחון קשרים חברתיים, לבחון צורך ומחויבות שלו לגונן על חלשים הזקוקים בחווייתו להגנה ולרכוש כלים חלופיים לתגובה, תוך הימנעות מהתנהגות אלימה. על כן, ועל מנת להפחית את רמת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק, המליץ שירות המבחן על העמדת הנאשם בצו מבחן, במסגרתו ישולב בהליך טיפולי, במסגרת קבוצה טיפולית אשר תיתן מענה למצבו בהקשר האישי, החברתי וההתנהגותי. בצד זאת, חזר על המלצתו להשתתפות מאסר מותנה וצו של"צ, כפי תסקירו המקורי.

101. עוד ראוי לציין את תרומתו של הנאשם לחברה, כפי שבאה לידי ביטוי בהתנדבותו מזה מספר שנים במסגרת העמותה הערבית לזכויות האזרח וחלקו בפעילות במסגרת זו, כעולה ממכתב ההמלצה שהוגש מאת העמותה (נ/1). כן ראוי לציין, כי הנאשם עוסק בפעילות ספורטיבית במסגרת אימוני ומשחקי אגרוף מקצועיים, המעניקים לו מסגרת פרודוקטיבית בגדרה נמנע משתיית אלכוהול ושימוש בחומרים פסיכואקטיביים.

102. מהאמור לעיל עולה, כי עסקינן במי שהינו "בגיר - צעיר", אשר עד להסתבכותו בביצוע העבירות הנוכחיות ניהל אורח חיים תקין ונורמטיבי, ללא כל מעורבות בפלילים. כמו כן, מתסקירי שירות המבחן וכן מדבריו בפני עולה, כי הנאשם החליט לשוב ולעלות על דרך המלך ופניו לשיקום חייו ובניית עתידו.

103. מאידך ראוי לציין, כי עניין לנו במי שהוא בגיר, זאת בשונה ממי שהוא קטין או אדם מבוגר מאוד, על ההשלכות הרחוביות הקמות מכך, מבלי שיש בכך כדי ליתר את כל האמור לעיל. עוד ראוי לציין, כי בתסקיר המקורי שהוגש בעניינו של הנאשם ביטא הנאשם עמדה קורבנית ביחס לביצוע העבירות ושלל לעת היא נזקקות טיפולית ולא ראה מקום לשילובו בהליך טיפולי. כאמור, דברים אלו השתנו בזיקה לעולה מהתסקיר המשלים והעדכני שהוגש בעניינו של הנאשם, כפי שפורט בהרחבה לעיל.

104. בעניינה של הנאשמת ראוי להדגיש מחד, כי עסקינן בנאשמת אשר הינה ילידת 1990 ובמובן זה עסקינן במי שהינה בגירה, זאת בשונה ממי שהוא קטין או אדם מבוגר מאוד. לא זו אף זו, בשונה מהנאשם 1, הרי שהנאשמת אף לא הייתה "בגירה - צעירה" כהגדרתה הקלאסית של קטגוריה זו במועד ביצוע העבירות, זאת מבלי שנעלמה מעיני ההתפתחות הפסיקתית בהקשר זה.

105. כן ראוי לציין, כי בתסקיר המקורי שהוגש בעניינה של הנאשמת, הרי שהנאשמת לקחה אחריות חלקית על המתואר בכתב האישום המתוקן, טשטשה וצמצמה מאחריותה, תוך הצגת עמדה קורבנית. זאת ועוד, הנאשמת נטתה להשליך את האחריות על הנאשם 1 בכל הקשור לגניבה. כן בלטו אצל הנאשמת דפוסי אישיות בלתי בשלים ברמה הרגשית ונתוניה האישיותיים של הנאשמת, כמפורט בתסקיר, עמדו, לדידו של שירות המבחן, בבסיס התנהגותה בפרשה דנן.

106. מאידך, ראוי להפנות לתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינה של הנאשמת, ממנו עולה, כי הנאשמת גדלה והתחנכה במשפחה בעלת ערכים תקינים, מצב סוציאקונומי תקין ויחסים בינאישיים המתאפיינים בקרבה רגשית ותמיכה הדדית. כן עולה, כי הנאשמת השלימה 13 שנות לימוד במסלול בגרות מורחב, במגמת חשבונאות, והתמחתה בחשבונאות סוג 3. מיד עם סיום התיכון, למדה קורס חשבת שכר ולאחר מכן השלימה תואר בניהול עסקים במכללה למנהל. נכתב, כי ניכר שהנאשמת השקיעה משאבים רבים בתחום ההשכלה, והגיעה להישגים, בהשלימה בגרות במסלול מורחב, למדה הנהלת חשבונות וחשבי שכר ואף השלימה תואר בניהול עסקים, כשבאופן זה היא מבטאת צורך בהישגיות ובהכרה ביכולותיה הייחודיות. כן התרשם שירות המבחן מאישה צעירה, המתפקדת במסגרות חייה מבחינה תעסוקתית ומשפחתית, נתמכת רגשית בבני משפחתה ומנהלת עמם קשר קרוב ומשמעותי.

107. כן ראוי להפנות להערכת שירות המבחן בתסקירו, כי דפוסי אישיותה הבלתי בשלים ברמה הרגשית, דימוי עצמי נמוך, פגיעות ורגישות מוגברת, הם שעומדים בבסיס התנהגותה הבעייתית, התוקפנית והפוגענית במצבי תסכול, כמו גם בעבירות הנדונות, להבדיל ממאפיינים עברייניים. על רקע המתואר, לצד היעדר חשיפה לעבריינות, מערכת תמיכה יציבה ומשמעותית ויכולת הבנה ראשונית באשר להתנהלותה הבעייתית ומוכנותה להליך טיפולי, העריך שירות המבחן, כי קיים סיכון נמוך להישנות התנהגות אלימה ברמת חומרה נמוכה. עוד העריך, כי השתלבות הנאשמת בהליך טיפולי יוביל להפחתת הסיכון להישנות מעורבות בפלילים. על כן, המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית טיפולית בדמות צו מבחן לתקופה של 18 חודשים, בצד ענישה הרתעתית בדמות מאסר מותנה משמעותי. כן המליץ שירות המבחן להימנע מהטלת ענישה מוחשית, על מנת שיתאפשר לנאשמת להשקיע באפיק הטיפול

108. עוד ראוי להפנות לשינוי שעברה הנאשמת עם התקדמות הקשר עם שירות המבחן. כך, מתסקירו המקורי של שירות המבחן עולה, כי הנאשמת הצליחה לבחון באופן ראשוני וביקורתי את התנהלותה הבעייתית, אובדן השליטה וחוסר היכולת לגלות איפוק ולווסת את דחפיה במצבי תסכול. כן העריך שירות המבחן, כי הנאשמת מבינה באופן ראשוני והתחלתי את הצורך בעריכת שינוי בדפוסי התמודדותה, נוכח קשייה שנחשפו על רקע מעורבותה בפלילים והפער שבין תפקודה במערכות חיה השונות, לבין עולמה הרגשי וקשייה הרגשיים שאינם מעובדים. עם זאת נכתב, כי הנאשמת לקחה אחריות חלקית על המיוחס לה בכתב האישום המתוקן תוך טשטוש וצמצום אחריותה. מהתסקיר המשלים עולה, כי חלה תזוזה בעמדתה של הנאשמת ביחס לכתב האישום המתוקן, בשונה מעמדתה הקורבנית אשר תוארה בתסקיר הקודם. נכתב, כי הנאשמת הביעה את רגשותיה אשר בבסיס להתנהלותה וכן ביטאה הבנה, כי פעלה מתוך דחף ראשוני ואימפולסיביות, ללא הפעלת שיקול דעת. כמו כן, הנאשמת הצליחה לבחון באופן ביקורתי את התנהלותה הבעייתית, אובדן השליטה וחוסר היכולת לגלות איפוק ולווסת את דחפיה במצבי תסכול. שירות המבחן העריך, כי הנאשמת מבינה את החשיבות בעריכת שינוי בדפוסי התמודדותה, נוכח קשייה הרגשיים ודפוסי אישיותה והתמודדותה במצבי קונפליקט, כמתואר בתסקירו המקורי. על רקע זה, הופנתה הנאשמת לאגף הרווחה בנצרת ומדיווח גורמי הטיפול שם עולה, כי הנאשמת משתפת פעולה, מגיעה לפגישות הכרות ובניית תוכנית טיפולית בהתאם לצרכיה. כן דווח, כי הנאשמת תופנה ליחידה לטיפול במשפחה, לתחילת הליך טיפולי הכולל שיחות אישיות, במטרה לעבוד על קשיים ומאפייני אישיותה אשר תוארו בתסקיר, כאשר נבחנת גם אפשרות שילובו של בעלה בטיפול בשלב זה. כן נמסר, כי הנאשמת מביעה נכונות ומוכנות להליך טיפולי אינטנסיבי. לאור האמור, חזר שירות המבחן על המלצותיו כפי תסקירו המקורי.

109. מהאמור עולה, כי המדובר בצעירה, אשר עד לביצוע העבירות הנוכחיות ניהלה אורח חיים נורמטיבי, תוך השקעה ניכרת בלימודיה ובהשכלתה וללא כל מגע עם חברות שוליים. יתרה מזו, בעת הזו, נרתמה הנאשמת להליך טיפולי, כפי שהותווה על ידי גורמי הטיפול בשירות המבחן ובשירותי הרווחה ומביעה נכונות להליך טיפולי אינטנסיבי, לצורך שיקום חיה. עוד יצוין, כי בתקופה שחלפה מאז ביצוע העבירות, נישאה הנאשמת וילדה את בנה הבכור.

110. בנסיבות אלו, אני סבורה, כי זהו המקרה בו ראוי לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום בעניינם של שני הנאשמים, בזיקה לנתוני העושים, הירתמותם להליך הטיפולי, האמור בתסקירי שירות המבחן שהוגשו, כמו גם ההמלצה המובאת בסופם, זאת בהתאם להוראת סעיף 40ד(א) לחוק העונשין.

111. לאלה יש להוסיף את חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות, שעה שאלה בוצעו בחודש ספטמבר 2014 וכן את העובדה, כי נערכה סולחה בין המתלונן לבין משפחת הנאשם, כעולה מהסכם הסולחה שהוגש.

112. אדגיש, כי חומרת מעשי הנאשמים לא נעלמו מעיני. יחד עם זאת, סבורה אני, כאמור, כי עניין לנו

במקרה בו ראוי לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום שכן עניין לנו, נוכח ההנמקות המצטברות שפירטתי לעיל באותן נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, אשר בהן יש כדי לגבור על הצורך לקבוע את עונשם של הנאשמים בתוך מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ויש לסטות, אפוא, כאמור, ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום.

סוגיית "אחידות הענישה":

113. בטרם נחתום גזר דין זה, לא נוכל שלא להתייחס לסוגיית "אחידות הענישה" הצריכה לענייננו. בהקשר זה, שומה עלינו לבחון את חלקו של כל אחד מהנאשמים במעשים, כפי העולה מעובדות כתב האישום המתוקן. כן עלינו לבחון את השיקולים האישיים הנוגעים לכל אחד מהנאשמים שבפנינו, ככל שיש בהם להקים אבחנה מהותית בין הנאשמים, לקולא או לחומרא.

114. כפי שפורט לעיל, לדידי, בחינת עובדות כתב האישום המתוקן מעלה, כי בסיכומם של דברים, חלקם היחסי של הנאשמים בביצוע העבירות דומה, שכן, כאמור, הנאשם הוא אשר אחז בחפץ החד באמצעותו איים על המתלונן, אולם הנאשמת היא בעלת הסכסוך והיא אף הורשעה בעבירה של שיבוש מהלכי משפט. כמו כן, נסיבותיהם האישיות של הנאשמים דומות מבחינת עברם הנקי, אורח חייהם הנורמטיבי עד כה, הודאתם במיוחס להם, נטילת האחריות על מעשיהם והירתמותם להליך טיפולי, באופן המצדיק סטייה ממתחם הענישה ההולם משיקולי שיקום בעניינם של שני הנאשמים. זאת, מעבר להיותו של הנאשם "בגיר- צעיר", אל מול היותה של הנאשמת בגירה. אשר על כן, סבורני, כי יש להשית על הנאשמים רכיבי ענישה זהים.

115. נוכח מהות המעשים שביצעו הנאשמים, טיבם, מהותם, והחומרה הגלומה בהם, כמו גם פסיקת בית המשפט העליון בסוגיה זו, הרי שראוי להשית על הנאשמים גם רכיב עונשי מוחשי בדמות מאסר אשר ייתן ביטוי ככל הניתן לאלה. אולם, נוכח הירתמות הנאשמים להליך הטיפולי וסיכויי שיקומם, מסקנתנו בדבר סטייה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, הרי שראוי, כי עונש מאסר זה ירוצה על דרך עבודות שירות לתקופה המקסימלית האפשרית על פי חוק. בכך יתקבל תלכיד עונשי הכולל בחובו רכיב עונשי מוחשי, אשר ייתן ביטוי למהות המעשים ולאינטרס הציבורי מחד, ומאידך, ייווצר מתווה עונשי אשר לא יהא בו כדי לסכל את המשך שילוב הנאשמים בהליך הטיפולי כצופה פני עתיד ולגדוע אותו באיבו.

116. בהתייחס לאינטרס הציבורי נוכח חומרת המעשים שביצעו הנאשמים והפסיקה הנוהגת והמחייבת בעבירות כגון דא, ראוי עוד להדגיש, כי הנאשמים שהו במעצר מאחורי סורג ובריה בגין ההליכים נשוא תיק זה משך תקופה של כחודש ומחצה כפי טיעוני באי כוחם. תקופה זו לא תקוזז מתקופת המאסר בפועל שתושט על הנאשמים, אשר תרוצה על דרך עבודות שירות ובכך ינתן ביטוי נוסף לאינטרס הציבורי ולהשתת ענישה מוחשית הצריכה בהקשר זה.

117. בצד השתת ענישה מוחשית, כאמור, ראוי להעמיד את הנאשמים בצו מבחן כפי המלצת שירות המבחן

בתסקירים שהוגשו בעניינם ואשר יהא בכך כדי להניח אפיק טיפולי - שיקומי כצופה פני עתיד. בהקשר זה יוער, כי בתסקירו המשלים בעניינו של הנאשם, לא ציין שירות המבחן את משך תקופת צו המבחן המוצעת על ידו. נוכח חלקם היחסי הזהה בביצוע המעשים, כאמור, וכן נוכח השיקולים הדומים הקשורים בנאשמים, כמו גם האמור בליבת תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם, בשים לב לתוכנם ומהותם, אני סבורה, כי ראוי להעמיד את הנאשם בתקופת המבחן כפי התקופה המוצעת ע"י שירות המבחן להעמדת הנאשמת בצו מבחן, היינו, 18 חודשים.

118. בצד אלו ראוי להשית על הנאשמים מאסרים מותנים משמעותיים אשר יהיו כ"חרב המתהפכת" מעל ראשם של הנאשמים כצופה פני עתיד.

119. כן ראוי לחייב את הנאשמים בתשלום פיצוי למתלוננים, זאת נוכח מהות המעשים שביצעו הנאשמים והנזקים שנגרמו למתלוננים בעטיים של אלה, המקבלים את ביטויים הן בפן הכלכלי והן בפן הרגשי - נפשי. יחד עם זאת, בשיעורי הפיצויים שייקבעו, ראוי אף לשקלל את מהות המעשים שהופנו כלפי המתלונן מכאן והמתלוננת משם ומאידך, אף את נתוני העושים, נסיבותיהם האישיות, מצבם הכלכלי ויתר נתניהם האישיים של הנאשמים, כמפורט לעיל. איזון ראוי בין אלה יקבל את ביטוי הן בקביעת שיעורי הפיצויים והן באופן הפקדתם.

120. בזיקה לענישה שתושט על הנאשמים הכוללת בחובה השתת עונש מאסר בפועל שתרוצה על דרך עבודות שירות לתקופה המקסימלית האפשרית על פי חוק, על ההשלכות הכלכליות הקמות מכך, התקופה בה שהו הנאשמים בתנאים מגבילים והקשיים הכלכליים הגלומים בכך, כמו גם חיוב הנאשמים בתשלום פיצוי לכל אחד מהמתלוננים בשיעור יחסי, הרי שבאיזון הראוי אני סבורה, כי ראוי להימנע מלחייב את הנאשמים גם בתשלום קנס.

121. סופו של יום, נוכח כל האמור לעיל, ולאחר שערכתי איזון ראוי בין כל האינטרסים הצריכים לעניין, אני משיתה על הנאשמים, את העונשים כדלקמן:

הנאשם 1:

א. 6 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו על דרך עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה שהוגשה.

הנאשם ירצה את עבודות השירות בעיריית נצרת עלית, מגרש כדורגל, ברח' גלבוע נצרת עלית, בימי העבודה ובשעות העבודה כמפורט בחוות דעת הממונה.

נוכח העובדה, כי המועד הנקוב בחוות הדעת לתחילת ריצוי עבודות השירות חלף ובהתאם לסמכות

הנתונה לי בהקשר זה, אני קובעת, כי הנאשם יחל בריצוי עבודות השירות ביום 23/4/17. במועד זה בשעה 8:00 יתייצב הנאשם במשרדי הממונה על עבודות השירות, יחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז צפון, תחנת משטרת טבריה.

לבקשת הממונה, הנני מזהירה את הנאשם, כי אין לשתות אלכוהול במהלך העבודה ואין להגיע בגילופין, וכי התנהגות מסוג זה תהווה עילה להפסקה מנהלית של עבודות השירות ולריצוי העונש במאסר בפועל.

עוד לבקשת הממונה, הנני מזהירה את הנאשם, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכי כל חריגה מכללים אלו, יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות ולהביא לריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירת אלימות מסוג פשע, או כל עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגין אחת מאלה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איום, או כל עבירת רכוש מסוג עוון, ויורשע בגין אחת מאלה.

ד. אני מורה על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך 18 חודשים במהלכם ישולב הנאשם בהליך טיפולי תחת כנפי שירות המבחן והכל על פי שיקול דעתו המקצועי של שירות המבחן.

הובהרה לנאשם חובתו למלא אחר צו המבחן כנדרש וכדבעי והנפקויות המשפטיות שיקומו אם לא יעשה כן.

ככל שהנאשם לא יעמוד בתנאי מתנאי צו המבחן, כי אז יפנה שירות המבחן לבית המשפט לקיום דיון מחודש בעניינו.

ה. אני מחייבת את הנאשם בתשלום פיצוי למתלונן עבד חוסאם אל דין עבד אל חאלק (עד תביעה מס' 1) בסכום של 4,000 ₪. סכום זה יופקד בעבור המתלונן ב-4 שיעורים חודשיים, שווים ורצופים בסך 1,000 ₪ כל אחד. התשלום הראשון יופקד בעבור המתלונן לא יאוחר מיום 15.3.17 וב-15 לכל חודש אחריו באופן רציף ועוקב.

ו. אני מחייבת את הנאשם בתשלום פיצוי למתלוננת שריהאן ריאן (עדת תביעה מס' 4) בסכום של 2,000 ₪. סכום זה יופקד בעבור המתלוננת בקופת בית המשפט בשני שיעורים חודשיים, שווים ורצופים בסך 1,000 ₪ כל אחד. התשלום הראשון יופקד לא יאוחר מיום 15.3.17 וב-15 לחודש אחריו.

המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

הודעה זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

הנאשמת 2:

א. 6 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו על דרך עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה שהוגשה.

הנאשמת תרצה את עבודות השירות בחברת "המשקם בע"מ", רח' החרושת, אזור תעשיה ג', נצרת עלית, בימי העבודה ובשעות העבודה כמפורט בחוות דעת הממונה.

מועד תחילת ריצוי עבודות השירות 16.7.17. במועד זה בשעה 08:00 בבוקר, תתייצב הנאשמת ביחידת עבודות השירות, תחנת משטרת טבריה.

לבקשת הממונה הנני מזהירה את הנאשמת, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכי כל חריגה מכללים אלו, יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות ולהביא לריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור תוך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירת אלימות מסוג פשע, או כל עבירת רכוש מסוג פשע ותורשע בגין אחת מאלה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור תוך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איום, או כל עבירת רכוש מסוג עוון, או עבירה של שיבוש מהלכי משפט ותורשע בגין אחת מאלה.

ד. אני מורה על העמדת הנאשמת בצו מבחן למשך 18 חודשים במהלכם תשולב הנאשמת בהליך טיפולי תחת כנפי שירות המבחן, והכל על פי שיקול דעתו המקצועי של שירות המבחן.

הובהרה לנאשמת חובתה למלא אחר צו המבחן כנדרש וכדבעי והנפקויות המשפטיות שיקומו אם לא תעשה כן.

ככל שהנאשמת לא תעמוד בתנאי מתנאי צו המבחן, כי אז יפנה שירות המבחן לבית המשפט לקיום דיון מחודש בעניינה.

ה. אני מחייבת את הנאשמת בתשלום פיצוי למתלונן עבד חוסאם אל דין עבד אל חאלק (עד

תביעה מס' 1) בסכום של 4,000 ₪. סכום זה יופקד בעבור המתלונן ב-4 שיעורים חודשיים, שווים ורצופים בסך 1,000 ₪ כל אחד. התשלום הראשון יופקד בעבור המתלונן לא יאוחר מיום 15.3.17 וב-15 לכל חודש אחריו באופן רציף ועוקב.

1. אני מחייבת את הנאשמת בתשלום פיצוי למתלוננת שריהאן ריאן (עדת תביעה מס' 4) בסכום של 2,000 ₪. סכום זה יופקד בעבור המתלוננת בקופת בית המשפט בשני שיעורים חודשיים, שווים ורצופים בסך 1,000 ₪ כל אחד. התשלום הראשון יופקד לא יאוחר מיום 15.3.17 וב-15 לחודש אחריו.

המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

הודעה זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן והודע היום א' אדר תשע"ז, 27/02/2017 במעמד הנוכחים.

יפעת שיטרית , שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

כמבוקש.

המזכירות תפעל כנדרש.

ניתנה והודעה היום א' אדר תשע"ז, 27/02/2017 במעמד הנוכחים.

יפעת שיטרית , שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

כמבוקש.

המזכירות תפעל כנדרש.

ניתנה והודעה היום א' אדר תשע"ז, 27/02/2017 במעמד הנוכחים.

יפעת שיטרית , שופטת

הוקלדעלידיעדוןדר